

Av Inge Ahnén

Johan Otto Fries, morföräldrarnas 4de barn, föddes i Upsala 1838 29/9. Han erhöill namnet Otto efter morfars undomsvän --- docenten Nils Otto Ahnfelt /och namnet Johan efter kusinen och ungdomsvännen i Växjö Johan Forsander/. Han genomgick Upsala katedralskola, blef student i Upsala 1857, studerade vid Teknologiska institutet i Stockholm, aflade ingenjörsexamen och erhöill antagligen omedelbart efter examen - antällning såsom biträdande geolog vid Sveriges geologiska undersökning. I denna befattning kvarstod han till 1869. Han gifte sig 1866 på Glättatorp i Västergötland. med Christina Sofia Magdalena Fredrika Sundborg f 1834 2/8 i Vings socken, Västergötland, dotter till komministern därstädes Benjamin Leonard Sundborg (f. 1808 +1863) och dennes hustru Sofia Lovisa Karlström (f 1797 + 1845)

Min mor omtalade att Morfar, strax efter morbrors födelse, skulle ha föreslagit mormor att gossen skulle sändas ner till Femsjö, uppfostras där och sedan som landbrukare få öfvertaga morfars gårdar därnere. Mormor hade likväl motsatt sig detta, då hon ansåg att förslaget innebure en orättvisa mot gossen. Han kvarstannade i hemmet hela skoltiden.

Mor sde äfven att morbro Otto var den vackrste och mest begåfvade af alla barnen. Angående morbrors förlofning berättade mor, att han under en tjänstg ring i Västergötland i kyrkan under gudstjänsten förste gången sett moster Christina och då omedelbart förälskat sig i henne utan att ha med henne växlat ett ord, detta trots det att hoon icke hade något utseende, var fattig och äldre än han. Icke vet jag om platsen - kyrkan - för det första mötet på morbror haft något inflytande - han var ju en stämmingsmänniska - men han sade sig ha kännit som en uppenbarelse från mormor, att moster Christine skulle vara hans tillkommande ledsagerska.

Saknade moster yttre och materiella företräden, ägde hon dess mera inre värde. Hon hade ett godt hjärta och ett gladt lynne, hon var mycket intelligent, hade goda bokliga kunskaper. Hon var fridstiftande, uppoffrade sig helt för make och barn, hade en beundransvärd förmåga att se ljuspunkterna i tillvaron och att utan ringaste klagan möta de pröfningar och motgångar som sedan många gång mötte henne i lifvet.

Morbror och moster bodde första åren af sitt äktenskap i Stockholm (Nybrgatan 16 och Jungfrugatan 2). De flyttade 1869 till Upsala, där de bodde hos morfars. Morbror var i sina unga år en stor slarf och skötte hvarken sina studier eller sin tjänst; måhända voro dessa egenskaper ett arf från hans morfar, som *en gång var skolgymnast*. Under sin anställning i geologiska byrån ritade han kartor öfver trakter, som han aldrig uppmätt. Han måste på grund häraf lämna sin plats och återvända till Upsala för att "läsa på graden". Familjen bodde då hos morfars.

Han fortfor detta oaktadt att på samma oberäkneliga vis /sköta/ sitt arbete. Så t.ex. berättade han för sina närmaste om lyckligt genomgångna tentamiha, utan att ens ha gjort något försök allt i alla. Ett släktdrag från farfadern som i morbrors barnkaraktär varit starkt framträdande, nämligen sparsamhet, utplånades hos honom som vuxen helt och hållet. Han kunde aldrig hålla på pänningar. Det apanage han uppbar af morfar räckte aldrig till, och han kunde till fullkomligt obekanta personer bortskänka de pänningae som voro afsedda för hans eget och familjens behof.

Moster Sally omtala e ett belysande exempel. Under studietiden i Stockholm, när

39 58

700

4658

3357 25

130025

54

1216 15

han en gång på gatan fick syn på en honom alldeles obekant man, som såg sorgsen ut, gick han direkt fram till denne och sade: "Herrn ser så ledsen ut, vill herrn icke låna pengar?" därmed lämnade honom en ~~sedel~~ ^{sedel}.

Han var helt ett stundens barn. Vid hustru och barn var han mycket fästad. Icke dess mindre kunde han t.ex. en gång, då en af flickorna var sjuk och han skulle hämta medicin från apoteket och därvid mötte en person, totalt glömma hela uppdraget och först hemkomma sent på kvällen.

I längden kunde det ej fortgå med dessa resultatlösa studier och det beslöts att morbro skulle fara till Amerika och där bryta sig en bana. Han afreste dit hösten 1871 - som emigrant på 3dje klass - och slog sig ner i Florida.

Jag minns hur han i bref hembeskref att han, so han landstigit i New York, hjälpt en främmande person att lyfta en kappsäck och att denne då räckte honom en slant. Instinktivt ville han lämna den tillbaka, men besinnade sin nya ställning och gömde sin första i det nya landet förtjänade penning som ett minne.

Sedan morbro rest, kvarbodde ^{mörte} och kusinerna hos morfars. Moster hade då en liten skola för 3 barn - samtidigt läste jag för moster Junia - öfversatte följetånger till tidningar och skötte naturligtvis ensam sina flickor. Hon klagade aldrig, föreföll icke nedstämd utan var glad och hjälpsam mot alla.

Den äldsta flickan - Kina (f. 1868) - var ett mycket vackert barn, den yngre - Eva (f. 1870) - var söt och näpen.

År 1873 afreste moster med sine båda barn till Florida. Många af hennes vänner uppmanade henne att lämna barnen kvar i Sverige. Moster Sally och min mor hade erbjudit sig att taga sig an dem, men mor hade samtidigt på det bestämdaste afrådt henne från att lämna dem.

Eva var icke fyllda 3 år, då de skulle anträda Amerika-färden. Eva gick och skröt öfver hur långt bort hon skulle få resa. Hon upprepade ofta: "det är så långt, så långt, längre än till "Fisktorget" må ni tro." Eva hade fått ett starkt intryck af kokerskans ständiga gnäll öfver den för henne långa vägen till ofvannämnda torg, i själfva verket knappt mer än 5 minuter.

Jag minns hur jag den sista sommaren plockade och torkade fläderblommor till moster att användas ^{om} medicin vid förkylning. Jag kände mig glad och stolt när moster sedan skref att hon haft nytta af dem.

Deras öfverresa var ganska besvärlig. Moster och Kina voro svårt sjösjuka, men Eva var pigg som en mört. Kina förklarade sakenså, att Eva var så liten att hon icke ens förstod att vara sjösjuk.

Vid framkomsten till Florida var moster naturligtvis innerligt lycklig att åter vara förenad med morbror, men nog blef det nya lif som mötte henne mycket strfsamt. Hon hade varit guvernant innan hon gifte sig, hennes håg låg åt läsning och finare handarbeten. Med praktiskt arbete hade hon aldrig sysslat.

Nu fick hon taga i som en vanlig nybyggarhustru, farmen låg aflägsset, hjälp hade hon ingen och golfven voro ohylflade. Det hade ~~xxxx~~ sändts penningar till hyfling och bättre utrustning, men dessa hade väl använts på annat sätt, Från moster kom aldrig en klagan. Först då hon efter många år i bref omtalade, att hon skulle få nya hyflade golf och att hon var så glad att med skurborsten icke behöfva göra dem släta, förstodo vi, att hon nog fått det sämre ordnadt för sig än hvad de sända pennängarna kunde ha berättigat till. En liten tid höll hon, jämte sitt öfriga knog, en liten skola. Hon läste med några främmande barn jämte sine egna och undervisade på engelska.

Familjen var från början bosatt i Lake Jessup, på en farm inköpt af mr Josef Henschen, en bror till professor S H. Farmen befanns sumpig och ohälsosam, men först sedan inköpssumman var fullbetald påpekade Hr H. vådorna af farmens läge.

De flytta...

De flyttade sedan till Oviedo och 1883 till staden Orlando, där de ha ett hus strax utanför själfva staden. Alla tre hemmen voro belägna i Orange County i Florida. Morbro har, alltsedan han kom dit, varit verksam som landtmätare, "Deputy U.S. surveyor" i Florida, en befattning närmast motsvarande vice förste landtmätare. Han var sålunda 1882 (?) - ~~1884~~¹⁸⁹⁴ och 1906 (1908?) - 1916 "county surveyor" i Orange county, och hade 1894 - 1906 (?) ena-
handa befattning i Brevard county.

Som ett bevis för det förtroende morbror vunnit kan påpekas, att han, oberoende af hvil-
ket parti som vid presidentvalen kom till makten, alltid omvaldes till sina befatt-
ningar - ett i USA ingelunda vanligt förhållande.

Någon förmögenhet har morbror ej samlat; enligt amerikanskt omdöme är "gamle mr. Fries
för hederlig för att göra penningar", men han har kunnat försörja sig och de sina.
Flickorna fingo ordentlig skolunderbyggnad. Som afslutning gick Kina i en katolsk kloster-
pension i St. Augustine, och Eva skickades två vintrar till Sverige för att där få under-
visning.

Morbror Thore skref en gång till morbror Otto: "Hvarför skickade ni flickorna till St.
Augustine, Hvarför ej lika gärna till Sverige?" Denna fråga resulterade i att då Evas tur
kom, hon i stället fick resa hit. Morbror Thore skulle här vara hennes förmyndare, men
realiter öfverlät han omsorgen på mig. Eva fick bostad i vår närhet och intog sina måltider
hos oss och jag fick ordna med hennes lektioner.

Morbror Otto är - trots det sträfsamma lif han fört - förvånande kry. I det längsta arbetade
han med sina kartmätningar och nödgades ofta i obygderna och sumptrakterna långa tider bå bo
i tält, och vid 85 års ålder höll han på med utgifvandet af en ny upplaga af sina Florida-
kartor. Vid Sverige är han varmt fästad. Kartor från Sverige, en del statistiskt tryck
jänte "hvad sig i riket tilldragit" sänder Eva alltjämt ut till honom. För ett par år sedan
skref han, att hon ej längre skulle sända statskalendern, då där knappt fanns någon, som han
kännt. Att studera kartor har alltid varit hans största nöje, men nu klagar han i breffven
att han knappt kan läsa dem längre.

Moster Christina träffades hösten 1913 af ett slaganfall och återvann sedan dess aldrig sin
hälsa. Hon afled i Orlando 5/1 1917 och är begravnen å episkopalförsamlingens (St. Lukas)
kyrkogård där. Efter mosters död bor morbro ensam med Kina.

Den 29 september 1923, den dag han fyllde 85 år, skref han ett bref till Eva och skildrade
först morgonens och sedan aftonens stämning. Då detta bref tyckes mig mycket betecknande
för hela hans karaktär, hans snällhet, hans förnöjsamhet och det stundens barn han fort-
farande trots de 85 åren är, återger jag härmed några delar av detsamma.

"Min hjärtegodas Eva. I dag är det min födelsedag. Då jag i morgse vaknade efter en orolig
natt kände jag mig så nedtryckt och modfäld, att jag saknade all förhoppning på den
närmaste framtiden. --- Och med de förfärliga taxerna både till staden och till countryt
och staten kunde jag ej se, hur jag skulle kunna reda oss. Allt såg så mörkt och dystert ut.
Tidigt på morgonen kom Kins upp till mig med en kopp godt kaffe och tre sorters kakor och
bad mig ej misströsta. Ja, nog vill jag försöka, sade jag, men jag kan ej lugna mig.
Sedan jag kom ned fick jag en god frukost och väntade på middagen. Kina hade gjort en så
fin högtidsfest i en fet tupp med godt tillbehör, en så fin chokoladkaka m.m. På min
tallrik låg i en stor hög både de böcker du sändt mig och en om Stockholm af Ina Almén
och dessutom tv rekommenderade bref, ett från dig och ett från Robert Fries, och jag kan
ej säga både hur förvånad och hur glad jag blef, då jag öppnade dem och fann hvad de inne-
höllo. Tänk di 260 dollars; hvad en rikedom, att ej vidare behöfva oroas för taxer och för
med vårt lefnadssätt uppehälle för minst ett halft år. Innerligt tackade jag Gud och dig
och Robert för all godhet. Jag sörjde ej mer den dagen.

Hvad jag nu hoppas är, att jag skall i vinter få rita en ny upplaga af countys karta och
hoppas på ett par hundra. Kina håller på att fixa upp två af våra rum att hyre ut för

vintern, och detta torde /inbringa/ minst 200. Och om vi ej få någon frost i år, torde vi väl få 100 för frukten. Så de ser att jag har en god förtröstan för en framtid. (Att märka är att alla dessa tre sistnämnda glädjeämnena förelägo redan på morgonen, då framtiden syntes honom så mörk.) Hvad min hälsa beträffar, känner jag allt bra mycket ondt i hufvudet, i synnerhet då jag åker i Kinas automobil eller gör något litet arbete, men känner ej det minsta då jag ligger nere. Dock tyckes det vara litet bättre, än då jag sist skref till dig". Ett P.S. lyder: "Vet du, att genast jag lugnat mig efter min stora glädje i dag, så tog jag fram och började studera mina kära kartor. Har ej haft någon lust för ett par månader. De äro mig så kära."

De bref han numera skrifer till Eva visa att morbror äldrets mycket, ögonen synas vara mycket sämre och hans bref tyda på att han ofta plågas af oro för framtiden.

Kina bröt lårbenshalsen, och läkningen tyckes ha varit dålig. Hon förflytter sig i rullstol, men de reda sig utan främmande hjälp. Kina har alltid många planer i sitt hufvud, söker göra affärer, hoppas på vinst, men huru denna utfaller vet ingen. En förmåga är hon, men hennes lynne är mycket svårt. I bland tror jag hon ej är fullt tillräknelig, i hög grad hysterisk är hon.